

Понѣкога обаче, тя се явявала въ образа на стара циганка, на куче или на мишка. Тя вѣчно скитала по свѣта и Господь ѝ давалъ списъка на ония, които трѣбвало да се покосятъ, но тя земала жертви и извънъ тоя списъкъ.

Като стигне до нѣкое село, чумата сяда при нѣкое дърво край него, разпитва за кжщята и хората и тогава влизала въ него. Тамъ дето я посрещали съ почести, дето хората не били толкова грѣшни, дето било чисто, тамъ тя не моряла толкова хората. Най-много върлувала въ махали дето живѣятъ развалени жени и хайдути; моряла търговци измамници, хора изедници, предатели и потисници. Съ това се обяснява дето въ едни кжщя изморявала всички, а въ други не закачала никого.

Казватъ, че тя имала и детенце, което водяла съ себе си, та за това, кога почне да върлува, хората приготвяли отъ вечерь корито, хума, гребенъ и топла вода, за да може да си го окжпи.

Чумата не върлувала въ кжщя дето има кучета сжботници, които я виждали и преследвали. Не влизала и въ село заорано наоколовръстъ, защото неможала да прескочи презъ браздата. Покосенитѣ отъ чумата не всѣки може да погребва. Ако тя не обича човѣка, погубва го; но ако обикне, разговаря съ него, разправя му кого се готви да покоси на другия день. И само таквизъ любимци могатъ безнаказано да ровятъ умрѣлитѣ отъ чума.

Казватъ още, че чумата нѣкога била обикновена бабичка, която имала по-малка сестра, станала пѣкъ тя на котка. За това, кога е чумаво, то коткитѣ лежали при огъня и си крияли муцуната между заднитѣ крака, за да не ги познаяла сестра имъ, та да ги не уморявала.

Следниятъ разказъ е твърде характеренъ за това, какви сж въ народа понятията за чумата.

Въ чумаво време, чумата хванала баща ми. Като лежалъ боленъ безъ сваясь въ постелката, той чулъ шумъ отъ тракане на звънци и клопотарци отъ керванъ. Рипналъ той отъ сънь тъкмо въ полунощъ, отворилъ кжщната врата и портитѣ на двора и застаналъ да гледа кервана, който идялъ отдолу. И вижда той коне вързани единъ следъ другъ и чудно че всички били нато-